

जे डाक्टर नैरलेसे फेन बिरामी चोखैठै... लागुऔषधसहित आठ जाने पक्राउ

इन्दु केसी
धनगढी, १८ कार्तिक । कैलालीके कैलारी गाउँपालिका-५, पवेरास्थित ६५ वर्षीय रामदास कठरियाके घरमे दैनिक जैसिन सक्करहीसे बिरामीके भीड लग्ना करट । कोइ केको हाठक सहारा, कोइ लट्टी टेक्टी टे कोइ एम्बुलेन्समे अड्ना करटै । यहाँ अउइया सबके आँखीमे चोखाके जैना उत्कट चाहना देखजाइट ।

गाउँके सक्कु जाने कठरियाहे स्नेहपूर्वक “रामदास डाक्टर” कहिके सम्बोधन करटै । मने उहाँ डाक्टर नैहोके वैद्य हुइट । जम्मा कक्षा दुईसम किल औपचारिक शिक्षा लेहल उहाँके हाठमे भर अनौठो सीप बा, जिहीसे कैयौं हाडजोर्नी, नसा ओ मांसपेशीसँग सम्बन्धित बिरामी चोखाइटी आइल बटै ।

हड्डी टुटल, नसा डबल वा मांसपेशी

सरके दुखाइसे सटौवा पाइल व्यक्ति ओहकान ठन अड्ना करटै । उहाँ हाठसे छाम्हेके बिरामीके समस्या पत्ता लगाउटै । छाम्हेके कहटै, “यी हड्डी टे सरल बा, यी नसा ट डबल बा ।” ओकरपाछे उपचार करटै । आजसम कटरा बिरामी चोखाके गैले कना यकिन तथ्याक्त नैहो ।

ओइसीक टे उहाँ यी सीप संयोगसे प्राप्त करल नैहुइट । उहाँके बुडु गाउँके प्रसिद्ध वैद्य रहिट । बाल्यकालमे आपन बुडुक उपचार कला हेरटी हेरटी ओहकानमे फेन उ प्रति गहिर लगाव सुरु हुइल । बुडु बिरामीके हड्डी मिलाइबर सँगै बैठके हेर्ना ओ कबुकाल अपने हाठसे बिरामी छाम्हे लगौना करिन । उहे क्रममे हाठमे सीप बैठटी गैल । बुडुक निधनपाछे उ सीप परिवारमे हेराइ नैडेहक लाग उहाँ निरन्तर अभ्यास करलै । अब्बे उहे सीप

उहाँके परिचय बनल हो ।

४० बरससे ढेर हुइल उहाँ यी सीपके प्रयोगसे ढेर जनहनहे सेवा डेटी रहल बटै । उहाँके घरमे दैनिक एक सयसे ढेर बिरामी अइटै । कतिपय बिरामी टे अइसीन रहटै, जे अस्पतालमे उपचार कैके फेन नै चोखाइल रहटै ।

कठरियाके उपचार शैली फेन सरल बा । उहाँसँग कौनो औषधि नैहो, न टे कौनो अत्याधुनिक उपकरण । उहाँके हाठ, सीप ओ अनुभव नै औजार हो । बिरामीहे छाम्हेके समस्या हइल ठाउँमे सन्तुलित तवरसे दबाके ओ सावधानीपूर्वक नसा ओ हड्डी मिलैटै । उहाँके उपचारपाछे बिरामी तुरुन्ते राहत महसुस करटै । उहाँके लाग बिरामी चोखाइना व्यापार नैहो, जिम्मेवारी हो । ओहेमारे उहाँ उपचारके शुल्क निर्धारण नैकरटै । बिरामी आपन गश्कअनुसार पैसा डेटै । उहाँ धन्यवादसहित ग्रहण करटै ।

भजनीके भागिलाल चौधरी आपन अनुभव सुनैटी कहलै, “मोर गोसिनीया १२ बरससे नसा डबके समस्यासे पीडित रही । कटरा अस्पतालमे लैगिली, नै चोखैली । अन्तमे रामदास कहाँ आइलपाछे पुरै चोखाइल बटी ।” हरेक गाउँमे उहाँ उपचार करल अनेकाँ उदाहरण बावै । उठे, बैठे, नेगे नैसक्ना मनै फेन ओहकानठन आके चोखाके गैल प्रशस्त उदाहरण बावै ।

उपचारमे उहाँ प्राय अपनहे बनाइल स्थानीय सामग्री प्रयोग करटै । कबुकाल मेडिकलसे फेन आवश्यक सामग्री किने लगैटै । आपन यहाँ उपचार कराइ अउइया अधिकांश बिरामी कमजोर आर्थिक अवस्था रहल रहना बटैटै । उहाँके लाग ओइसीन बिरामीके उपचार कैना नै धर्म हो । “महिन पैसा नैहोके, सन्तुष्टि चाहल हो,” उहाँ कहलै, “उपचार पाछे बिरामी आव ठिक बटु, उहे नै मोर लाग सबसे बरवार खुशी हो ।”

उहाँ आपन सीप आगामी पुस्तासे फेन सिखिट कना चाहटै । उहाँ कुछ स्थानीय युवाहे सिखैले फेन, मने उहाँहुके नियमित अभ्यास नैकरलै । उहाँ कहलै, “आब मै चाहटु कोइ लगन ओ धैर्यताके साथ यी सीप सिखे, ताकि मारे पाछे फेन ढेर जनहनहे फाइदा पुगे ।”

पहुरा समाचारदाता
धनगढी, १८ कार्तिक । कैलाली ओ कञ्चनपुरसे अवैध लागु औषधसहित आठ जाने पक्राउ परल बटै ।

कैलालीके जिल्लाके टिकापुर न.पा.९ खत्रौला भन्सार चेकपोष्ट लग्गसे जिल्ला बर्दिया, गेरुवा गा.पा.१ छापापुर बैठना बर्ष २८ के धर्मेन्द्र आचार्य ओ उहे ठाउँ बैठना बर्ष २९ के आशिष नेपालीहे शंका लागके चेकजाँच करेबर ओइन ठेनके १ ग्राम ९९० मिलिग्राम लागुऔषध खैरो हेरोइनसहित पक्राउ करल हो ।

प्रहरी चौकी कालाकुण्डा, कैलालीसे खटल प्रहरी टोलीसे दुनु जनहनहे नियन्त्रणमे लेके थप अनुसन्धान कैटी रहल बा ।

ओस्टेक करके कञ्चनपुरके

कृष्णपुर न.पा.५ गुलरिया बैठना बर्ष २९ के गणेश बोहराके घरभितरसे खानतलासी करेबर घरके ग्यालरीमे लुकाई छिपाई धारल अवस्थामे ७ ग्राम ३४० मिलिग्राम लागुऔषध खैरो हेरोइनसहित उहाँ पक्राउ कैगल बा । कलेसे बोहरासहित उहे घरभितर शंकास्पद रूपमे बैठल अवस्थामे उहे ठाउँ बैठना बर्ष २३ के मिलन भट्ट, बर्ष २२ के रिदम भट्ट, बर्ष ३२ के हर्क देउवा, बर्ष २९ के पारस जोशी ओ बडा नम्बर ६ बैठना बर्ष ३० के गणेशबहादुर बिष्ट समेत ६ जनहनहे उ पदार्थ सहित लागुऔषध नियन्त्रण ब्युरो शाखा कार्यालय महेन्द्रनगर ओ इलाका प्रहरी कार्यालय गुलरिया, कञ्चनपुरसे संयुक्त रूपमे खटल प्रहरी टोलीसे नियन्त्रणमे लेके थप अनुसन्धान कैटी रहल बा ।

कैलालीमे धान उत्पादन घटल

पहुरा समाचारदाता
धनगढी, १८ कार्तिक । यी बरस कैलालीमे धानके उत्पादन घटल बा । गैल बरस जिल्लामे २ लाख ४६ हजार ५ सय मेट्रिक टन धान उत्पादन हुइलमे यी बरस घटके २ लाख २९ हजार २ सय ४५ मेट्रिक टन किल उत्पादन हुइल हो ।

यी बरस ५ से ७ प्रतिशतसे धान उत्पादन घटल कृषि ज्ञान केन्द्र कैलालीके प्रमुख टेकबहादुर बिष्ट बटैलै । उहाँ कहलै, “पर्याप्त वर्षा नैहोके समयमे किसान धान लगाइ नैसक्लै, ओहेमारे उत्पादनमे असर पुगल बा । विद्युतके पावर अभावके कारण पम्पसे पानी तानके धान

लगाइ सेकजैना अवस्था नैरहे ।”

धान लगासेकलपाछे किसानहुके पर्याप्त मल नैपाइल कारण फेन उत्पादन घटल उहाँ बटैलै । उहाँ कहलै, “लम्मा समय खडेरी ओ डोसर मलके अभावसे उत्पादनमे गिरावट आइल हो ।” कैलालीमे ९३ हजार हेक्टर खेतीयोग्य जमिनमध्ये ७२ हजार ५ सय हेक्टरमे धान खेती करजाइट ।

कञ्चनपुरमे धान उत्पादनमे वृद्धि
कञ्चनपुरमे यी बरस धान उत्पादनमे वृद्धि हुइल बा । कृषि ज्ञान केन्द्र कञ्चनपुरके अनुसार गत बरसके तुलनामे यी बरस धानके उत्पादकत्व शून्य दशमलव दुई प्रतिशतसे बहल बा ।

कृषि ज्ञान केन्द्र कञ्चनपुरके सूचना अधिकारी धर्मबहादुर साउद यी बरस गत बरसके तुलनामे धानके उत्पादकत्वमे वृद्धि हुइल बटैलै । उहाँ कहलै, “उन्नत जातके बीउबिजन ओ सिँचाइ सुविधाके कारण उत्पादनमे वृद्धि हुइल हो । यी बरस दुई लाख तीन हजार छ सय ८३ मेट्रिक टन धान उत्पादन हुइल बा । गैल बरस एक लाख ९३ हजार ९८४ मेट्रिक टन उत्पादन हुइल रहे ।”

कृषि ज्ञान केन्द्रसे किसानहे अनुदानमे सिँचाइ सुविधा उपलब्ध नैहुइल ठाउँमे साना सिँचाइ जडानसमेत कैना करल सूचना अधिकारी साउद बटैलै । गैल बरस ज्ञान केन्द्रसे यहाँके नौ स्थानीय तहमे ७७६ साना सिँचाइ (ट्युबेल) जडान करल रहे ।

कञ्चनपुरमे ४८ हजार ४९६ हेक्टर क्षेत्रफलमे धानखेती हुइना करल बा । उ मध्ये ३९ हजार ६५० हेक्टर क्षेत्रफलमे सिँचाइ सुविधा उपलब्ध हुइटी आइल बा । हाल साना सिँचाइबाहेक महाकाली सिँचाइ आयोजना पहिल ओ डोसर चरणसे ११ हजार ६ सय हेक्टर क्षेत्रफलमे सिँचाइ सुविधा उपलब्ध बा । वि.सं २०४२ मे सुरु होके ०४८ मे सम्पन्न हुइल महाकाली(बाँकी ३ पेजमे)

पेट, छाती, मुटु तथा थाईराईड विभाग

उपचार हुने रोगहरु

- उच्च रक्तचाप, दम तथा मुटु रोगको उपचार
- सुगर (मधुमेह), थाईराईड रोगको उपचार तथा परामर्श
- मिर्गी रोग, प्यारालाइसिस (पक्षघात) तथा अन्य नशा सम्बन्धी रोगको उपचार
- छाती दुस्के, पेट दुस्के समस्याको उपचार
- ज्वरो आउने, टाउको दुस्के तथा पुरानो जटिल रोगको उपचार तथा परामर्श
- सिकल सेलरोग तथा अन्य रगत कम (Anemia) को उपचार तथा परामर्श

२४ सै घण्टा आकस्मिक उपचार

ओ.पि.डी. सेवा प्रत्येक दिन (बिहान ८ देखि साँझ ५ बजेसम्म)

डा. सुमन चौधरी

MBBS, MD (KU)
NMC No. 15308

कन्सल्टेन्ट फिजिसियन

धनगढी

संजिवनी अस्पताल प्रा. लि.

९ (राष्ट्र बैंक चौक, धनगढी-५) ☎ सम्पर्क नं. ०९१-५९०३२८, ९७६४२१२७२७, ९७६९९३२१०५

स्माईल चौधरीसे प्रकाशित

सठपाढक : प्रेम चौधरी (९८४८४२२२०७)

कार्यकारी सठपाढक : राम दहित (९८४८४९४५१८)

भाषा सल्लाहकार : दिलबहादुर चौधरी

पहुँचा सठपाढक : कृष्णराज सर्वहारी

कागुली सल्लाहकार : अधिवक्ता जोहारीलाल चौधरी

व्यवस्थापन सल्लाहकार : राजकुमार चौधरी

प्रधान कार्यालय: धन.पा.- ८, शिवनगर, कैलाली (नमस्ते सहकारी भवन)

मसुरिया शाखा: दिनेश दहित (९८२६४१६०१)

हसुलिया शाखा: नरेन्द्र चौधरी (९८४८५४३०३६)

पहलमानपुर शाखा: जीवन चौधरी (९८४७५०१८८७/९८२५६२९३०५)

प्रधान कार्यालय धनगढी

E-mail: dailypahura@gmail.com,

Website: pahura.com

मुद्रक : समेजी अफसेट प्रेस, बेहडी, धनगढी

तीन जाने फरार प्रतिवादी पक्राउ

पहुरा समाचारदाता धनगढी, १८ कार्तिक । फौसला कार्यान्वयनके सिलसिलामे जिल्ला अदालत कैलालीके टमान मितिके फौसलासे कैद सजाय तथा जरिवाना ठहर हुके फरार रहल तीन जाने प्रतिवादी पक्राउ परल बटे ।

इलाका प्रहरी कार्यालय टिकापुर, कैलालीसे खटल प्रहरी टोलीसे पक्राउ करल लागुऔषध मुद्दामे १ महिना १० दिन कैद सजाय तोक्के फरार रहल

कैलालीके टिकापुर न.पा.१ ब्लक न.७ बैठना बर्ष २८ के शंकर खत्रीहे पक्राउ करले बा ।

ओस्टेक लागुऔषध मुद्दामे ६ दिन कैद सजाय तोकल कैलालीके टिकापुर न.पा. ६ कटानपुर बैठना बर्ष २४ के उमेश चौधरी, लागुऔषध मुद्दामे २ महिना ९ दिन कैद सजाय ओ २५ हजार रुपया तोकल जिल्ला कैलालीके टिकापुर न.पा.३ बैठना बर्ष २० के समिर चौधरीहेफे पक्राउ करल हो ।

संधियारको नाममा जारी १५ दिने सूचना

यस उपमहानगरपालिकाको वडा नम्बर १९ फूलवारी कित्ता नं. १०० क्षेत्रफल ३४० वर्गमिटरमा भवन निर्माण गर्ने घरधनी श्री चखीदेवी बोहराले यस उमनपामा पेश गरेको नक्सा बमोजिमको भवन निर्माण गर्न संधियारको नाममा सूचना प्रकाशित गरिएको छ । निवेदन साथ पेश हुन आएको प्रमाण र नक्साको आधारमा निर्माण स्वीकृति दिँदा तपाईंको जग्गाको हानिनोक्सानी हुन्छ, हुँदैन, सन्धि सर्पन हानिनोक्सानी हुने भए यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले १५ दिनभित्र सबूत प्रमाणसहित नगरपालिकामा उजुर गर्न सुचित गरिन्छ । अन्यथा कानून बमोजिम नक्सापास भै जाने व्यहोरा सम्बन्धित सबैको जानकारीको लागि अनुरोध छ ।

१. निर्माण निमित्त प्रस्तावित जग्गाको चार किल्लाको विवरण

पुर्व: ऋषि दवाडी पश्चिम: गोपाल सिंह ठगुन्ना

उत्तर: सडक दक्षिण: चोलाकुमारी भण्डारी

धनगढी उपमहानगरपालिका

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय, धनगढी, कैलाली

संधियारको नाममा जारी १५ दिने सूचना

यस उपमहानगरपालिकाको वडा नम्बर २ कित्ता नं. ११२२ क्षेत्रफल १६९.३२ वर्गमिटरमा भवन निर्माण गर्ने घरधनी श्री रन्जना कुमारी शाहीले यस उमनपामा पेश गरेको नक्सा बमोजिमको भवन निर्माण गर्न संधियारको नाममा सूचना प्रकाशित गरिएको छ । निवेदन साथ पेश हुन आएको प्रमाण र नक्साको आधारमा निर्माण स्वीकृति दिँदा तपाईंको जग्गाको हानिनोक्सानी हुन्छ, हुँदैन, सन्धि सर्पन हानिनोक्सानी हुने भए यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले १५ दिनभित्र सबूत प्रमाणसहित नगरपालिकामा उजुर गर्न सुचित गरिन्छ । अन्यथा कानून बमोजिम नक्सापास भै जाने व्यहोरा सम्बन्धित सबैको जानकारीको लागि अनुरोध छ ।

१. निर्माण निमित्त प्रस्तावित जग्गाको चार किल्लाको विवरण

पुर्व: नरबहादुर बोगटी पश्चिम: सडक

उत्तर: कौशिला रोकाया दक्षिण: बिमलाकुमारी सिंह चन्द

धनगढी उपमहानगरपालिका

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय, धनगढी, कैलाली

डिवश ड्राईभिङ सेन्टर

दक्ष चालक बन्ना सक्नु सैद्धान्तिक तथा व्यवहारिक ज्ञान देना प्रयास हमार, सफलता अपनैके ।

सीप सिक्की, स्वरोजगार बनी विद्यार्थी ओ गुपुमे अउईयाहुकनहे विशेष छुटसहित...

हमार यहाँ दक्ष प्रशिक्षकहरुनसे मोटर साईकल, स्कुटी, कार, जीप ग्यारन्टीके साथ ड्राईभिङ सिखैनाके साथै फोटोग्राफीके सुविधा समेत उपलब्ध बा ।

नोट: साथै दुरसे अउईया विद्यार्थीके लाग बैठ्ना व्यवस्था समेत उपलब्ध बा । समयमे सक्नु सिकाइ विद्यार्थीहुकनहे सम्पर्क कैना सहर्ष जानकारी कराइटी ।

धनगढी, चटकपुर कैलाली फोन. ०९१-४१०२३३ मो.९८४८४३९६८५

पाठकवर्गसे अनुरोध

पिथ पाठकवर्ग, पहुरा मिडिया प्रालिसे सन्चालित पहुरा दैनिक ओ पहुरा अनलाइनमे हमार सकेसम थारुपन लन्ना कोशिश जारी बा । विचार पेजमे थारु लगायट अन्य जनजातिके आवाज हमार पहिला प्राथमिकता हो । अपन मनेम लागल उकुसमुकुस बाट अपनैके फे लिख्के पठाइ सेकि । अपनैके विचार लम्मा हुइ परठ कना नइ हो । आइ कलम पक्ति, अपन मनक बाट ढेरसे ढेन जनहन बाँटि । पहुरा अनलाइनमार्फत अपन बाट संसार भर पुगाइ ।

-सम्पादक

अर्थतन्त्र गति लेना संकेत

अब्बे अप्रत्याशित रूपमे अर्थतन्त्रमे शिथिलता आइल नैहो । २०७२ सालके भूकम्प, आर्थिक नाकाबन्दी, कोरोना भाइरस, अन्तर्राष्ट्रियस्तरमे इन्धनमे हुइल मूल्यवृद्धि जस्टे कारणसे नेपालके अर्थतन्त्रहे शिथिल बनाइल हो । भदौ २३ ओ २४ मे हुइल जेनजी आन्दोलनसे थप शिथिल बनैना सहयोग पुगल । आन्दोलनसे महत्वपूर्ण सरकारी कार्यालय, राजनीतिक दलके कार्यालय, नेता तथा व्यवसायीके आवासगृहलगायत अन्य सार्वजनिक तथा निजी सम्पत्तिमे आगजनी तथा तोडफोड करगिल । यिहिनसे राष्ट्र भारी क्षति बेहोरे परल ।

जेनजी आन्दोलनसे अब्बे नयाँ सरकार निर्माण हुइल । सरकारके मुख्य एजेन्डा आगामी फागुन २१ गते प्रतिनिधि सभा निर्वाचन करैना रलेसे फेन शिथिल हुइति रहल अर्थतन्त्रहे सुधार करना फेन जरुरी बा । देशमे हुइल भ्रष्टाचार ओ बेथिति न्यूनीकरण कैके जनताहे सुशासन कायम करना फेन सरकारके दायित्व हो । सरकार निर्वाचनके मिति घोषणा करलेसे फेन तोकल समयमे निर्वाचन हुइनामे शंका करना फेन बा ।

सरकारसे करना पुँजीगत खर्च ज्यादे निराशाजनक बा । चालुगत खर्च भर बहना क्रममे बा । असोज महिनासमके आँकडा हेरलेसे पुँजीगत ओर चार प्रतिशत किल ओ चालुओर १९ प्रतिशत खर्च हुइल बा । यिहे गतिमे खर्च हुइना हो कलेसे जनताके विकासके अपेक्षा पूरा हुइना नैडेखाइठ । पुँजीगत बजेट न्यून विनियोजन करना ओहे फेन खर्च करे नैसेकना अवस्थासे देशके अर्थतन्त्र ओर खस्कन सम्भावना डेखाइठ । चालु आर्थिक वर्षमे पुँजीगतमे चार खर्ब सात अर्ब बजेट विनियोजन करल बा कलेसे चालुओर ११ खर्ब ८० अर्ब ओ वित्तीय व्यवस्थापनमे तीन खर्ब ७५ अर्ब विनियोजन हुइल बा । सामान्यतया चालुगत खर्च ओ वित्तीय व्यवस्थापनमे हुइल खर्चहे उत्पादनमूलक मानल नैरहठ । यिहे खर्चसे हप्ते अर्थतन्त्रमे प्राथमिकता पाइल बा ओ पुँजीगत खर्च भर ओफेलमे परल बा । यिहिनसे अर्थतन्त्र कमजोर हुइना खतरा डेखाइठ ।

राष्ट्रिय बजेटमे सार्वजनिक ऋणभार बहल बा । कुल ऋण करिब २७ खर्ब बा । प्रत्येक नागरिकके थाप्लोमे एक लाख ऋण पुगल बा । यी कारणसे वित्तीय व्यवस्थापनमे धेर बजेट विनियोजन करेपरना सरकारहे बाध्यता फेन बा । ऋणसे डराइ परना फेन उपलब्ध ऋणहे उत्पादनशील क्षेत्रमे लगानी प्रवाह करे नैसेकके अर्थतन्त्रमे जोखिम थपल बा । सार्वजनिक ऋण कुल गार्हस्थ्य उत्पादनके सीमाभित्रे रलेसे फेन खस्कल अर्थतन्त्रमे सतर्क भर हुइ परठ ।

सरकारके बजेट निर्माण प्रक्रियामे फेन कमीकमजोरी डेखाइल बा । देशके आर्थिक अवस्था मजा हुइल अवस्थामे सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रमहे ढेर जोड डेहे सेकल हो । अर्थतन्त्र कमजोर रहल अवस्थामे सब सामानके मूल्य एक रुपियाँ भर जस्टे मेरिक सामाजिक सुरक्षा भत्ता उपलब्ध कराके आवश्यक

नैहुइतसमे फेन प्रवाह हुइल बा । यिहिनहे आवश्यक बा उहिनहे किल डेना न्याय संगत हुइल बा ।

बजेटमे लोकरिभ्याइँके कार्यक्रमसे ढेर प्राथमिकता पैले बा । अइसिन कार्यक्रमसे अर्थतन्त्रमे योगदान पुगाइलके सट्टा राज्यहे दायित्व किल थपल रहठ । पुँजीगत बजेट खर्च नैहुइना ओ अनुपादक कार्यक्रमसे निरन्तरता पैना प्रणालीके विकाससे अर्थतन्त्रमे प्रतिकूल प्रभाव परल बा । अइसिन पक्षमे सुधार करे परठ । अन्तरिम सरकारके अर्थमन्त्रीसे अनावश्यक रूपमे बजेटमे समावेश करल टुक्के आयोजनाके बजेट कटौती करल

अर्थतन्त्रके ओरै पक्ष पर्यटन क्षेत्र हो । प्रचुर मात्रामे पर्यटनके सम्भावना रलेसे फेन यी क्षेत्रहे व्यवस्थित करे सेकल नैहो । अन्तर्राष्ट्रियस्तरके संरचना निर्माण हुइ नैसेकल ओरसे खर्चहा विदेशी पर्यटकके आगमन ओत्र नैडेखाइठ । यद्यपि पर्यटक आके रहल ओरसे यी क्षेत्रके विकासके सम्भावना बहल बा । अब्बे देशके अधिकांश ठाउँमे आन्तरिक पर्यटन व्यवसाय फेन बहल बा । धार्मिक, प्राकृतिक तथा भौतिक स्थलमे पर्यटकहे आकर्षण करे सेक्ना पूर्वाधार विकास हुइल बा । ग्रामीण क्षेत्रमे समेत होटेल, लज, होमस्टे, रेस्टुराँ, क्याफे जस्टे सुविधा उपलब्ध रलेसे फेन पर्यटन व्यवसाय फस्टाइल बा । पर्यटन क्षेत्रमे रहल समस्याके उपयुक्त मेरिक सम्बोधन हुइना हो कलेक यी क्षेत्र जस्टे दिगो आम्दानीके स्रोत सायद ओरै हुइ सेकि । अर्थतन्त्रमे टेका डेना ओरै क्षेत्र कलेक ऊर्जा हो । नेपालमे प्रशस्त मात्रामे नदीनाला रहल ओरसे प्रशस्त मात्रामे विद्युत् उत्पादन करे सेक्जाइ । अब्बे करिब ३७ सय मेगावट उत्पादन हुइल बा । अत्रा कम उत्पादनसे फेन हप्ते विद्युत् निर्यात करे सेकव कलेसे भविष्यमे प्रशस्त मात्रामे उत्पादन करे सेक्ना सम्भावना डेखाइठ । छिमेकी देश भारत, बंगलादेशमे विद्युत्के माग बहल अवस्थामे नेपालके विद्युत् निर्यात करे सेक्जाइ । अब्बे कुछ मात्रामे रलेसे फेन निर्यात हुइल बा । विद्युत् उत्पादनके सम्भावना रहल ओरसे यिहनसे राज्य लाभ लेहे सेक्ना अवस्था बा ।

बा । अनावश्यक दरबन्दी कटौती करल बा कलेसे सभा, सम्मेलन, बैठक जैसिन कार्यक्रम सरकारी भवनमे सञ्चालन करेपरना अनिवार्य करले बा । करार तथा ज्वालादारीके कमेचारीहे अवकाश डेना निर्णयसमेत हुइल बा । अइसिके अनावश्यक कार्यालय खारेजी, एकआपसमे मिलान तथा कम खर्चिलो बनाइपरना निर्णय होके अर्थतन्त्रमे सुधारके अपेक्षा करे सेक्जाइ ।

बैंक तथा वित्तीय संस्थामे अनावश्यक रूपमे तरलता थुप्रल बा । लगानीयोग्य रकम अब्बे ११ खर्बसे ढेर बा । यी रकमहे लगानी करे सेकल नैहो । बजारमे वस्तुके माग सिर्जना नैहुइल ओरसे उद्योगी व्यवसायी कर्जा लेहे चाहल नैहो । प्रत्येक महिना बैंकके

ब्याजदर घटलेसे फेन ऋण प्रवाह हुइल नैहो । कुछ वर्ष ढेर ब्याज खेपल उद्योगी व्यवसायी अब्बे एकल विन्दुमे ब्याज पुगलेसे फेन उत्सुक नैहुइँटै । बैंकसे निक्षेपकहि ब्याज भुक्तानी करेपरना एकओर बा कलेसे ओरैओर ऋण प्रवाह हुइ सेकल नैहो । यी कारण बैंक तथा वित्तीय संस्था फेन समस्यामे परल डेखाइठ । बैंक तथा वित्तीय संस्थाहे कुछ राहत होए कना उद्देश्यसे नेपाल राष्ट्र बैंक प्रायः प्रत्येक महिना तरलता प्रशोचन करना करल बा । कुछ बैंकसे डेहल ऋण उठे नैसेकल ओरसे उहाँहुकनके एनपिएल बहल बा । यी मेरिक बैंकके

अर्थतन्त्रके ऐना कहल सेयर बजार कमजोर बनल बा । ३२ सय पुगल नेप्से २५ सयसे तरे पुगल बा । अइसिन स्थिति अडना कलेक देशमे औद्योगिक वातावरण नैहुइतनाहे लेहे सेकि । अर्थ मन्त्रालय, नेपाल राष्ट्र बैंक जस्टे केन्द्रीय आर्थिक संकठन सकारात्मक रटिरटि फेन सेयर बजारमे सुधार आइ नैसेकना कलेक बैंक तथा वित्तीय संस्थालगायत समग औद्योगिक संगठनके अवस्था कमजोर हुइना हो । यी मेरिक अर्थतन्त्र शिथिल रटिरटि फेन कुछ सकारात्मक संकेत भर डेखाइठ । शिथिल अर्थतन्त्रहे हाल उकासे नैसेकलेसे फेन सुधार करे नैसेकल नैहो । अब्बे करिब २८ खर्ब विदेशी मुद्रा

विचार कृष्णमणि पराजुली

सञ्चिति बा ओ यिहिनसे २० महिनाके आयात धाने सेक्ना डेखाइठ । विप्रेषणसे प्राप्त हुइल रकम १८ खर्बके हाराहारीमे बा । यी कलेक नेपालके एक वर्षके बजेट बराबर हो । शोधनान्तर स्थिति फेन अनुकूल रहल बा । अइसिके अर्थतन्त्रके बाह्य सूचक मजबुत रहल ओरसे सुधार करे सेक्ना ठाउँ रहल बा । विदेशी मुद्रा सञ्चिति मजा रलेसे फेन यिहिनहे उत्पादनशील क्षेत्रमे प्रवाह करे सेकल नैहो । लगानी हुइल कुछ आयोजना फेन लागतजन्य ओ समयजन्य हुइल बा । यकर सुधार करे परठ ।

नेपाल कृषिप्रधान देश हो । भारी जनसंख्या कृषिमे निर्भर बा । कृषि अइसिन पेसा हो यम्ने घरके सब सदस्य संलग्न हुइ सेक्दै ओ छोट रलेसे फेन कृषिसे आम्दानी करे सेक्दै । कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमे कृषि क्षेत्रके योगदान २५ प्रतिशत पुगल बा । यी का संकेत करठ कलेसे कृषि विकासके सम्भावना ढेर बा । नेपालके भौगोलिक अवस्था कृषिके लाग उपयुक्त रहल ओरसे मल, बिउबिजन, सिँचाइ जस्टे उत्पादनके साधन समयमे उपलब्ध कराइ सेक्जाइ कलेसे फेन कृषिसे अर्थतन्त्रहे भारी टेवा लेके सेकि ।

कृषिपाष्ठक आशाके क्षेत्र कलेक उद्योग हो । अब्बे औद्योगिक वातावरण खस्कल बा । कुल आर्थिक संरचनाके ८० प्रतिशत निजी क्षेत्रके योगदान बा । निजी क्षेत्रमे हुइल समस्या सम्बोधन करना हो कलेसे यी क्षेत्रसे टमान लाभ लेहे सेक्जाइ । आन्तरिक उत्पादनमे वृद्धि होके सरकारहे प्राप्त हुइना राजस्वमे वृद्धि हुइठ ओ राष्ट्रिय ढुकुटी बलगर रहठ । यिहिनसे अर्थतन्त्र बलगर रहठ । अब्बेक अवस्थामे आशा कलेक अर्थतन्त्रके बाह्य क्षेत्र हो । काहेकि आयातनिर्यात सन्तुलित बा । विप्रेषणसे भारी रकम प्राप्त हुइना करठ । मुख्य समस्या कलेक यी रकमहे उत्पादनशील क्षेत्रमे लगानी करे सेक्ले नैहुइति । राज्य अत्रा भारी रकमहे व्यवस्थित कैके पूर्ण सदुपयोग करे सेके परठ ।

अर्थतन्त्रके ओरै पक्ष पर्यटन क्षेत्र हो । प्रचुर मात्रामे पर्यटनके सम्भावना रलेसे फेन यी क्षेत्रहे व्यवस्थित करे सेकल नैहो । अन्तर्राष्ट्रियस्तरके संरचना निर्माण हुइ नैसेकल ओरसे खर्चहा विदेशी पर्यटकके आगमन ओत्र नैडेखाइठ । यद्यपि पर्यटक आके रहल ओरसे यी क्षेत्रके विकासके सम्भावना बहल बा । अब्बे देशके अधिकांश ठाउँमे आन्तरिक पर्यटन व्यवसाय फेन बहल बा । धार्मिक, प्राकृतिक तथा भौतिक स्थलमे पर्यटकहे आकर्षण करे सेक्ना पूर्वाधार विकास हुइल बा । ग्रामीण क्षेत्रमे समेत होटेल, लज, होमस्टे, रेस्टुराँ, क्याफे जस्टे सुविधा उपलब्ध बा । पर्यटन क्षेत्रमे रहल समस्याके उपयुक्त मेरिक सम्बोधन हुइना हो कलेक यी क्षेत्र जस्टे दिगो (बाँकी ३ पेजमे)

जरुरी टेलिफोनके प्रायोजक: हमार यहाँ बोल्लर मुर्गानके मासु सुपथ मोलमे मिलठ । सेवा कर्ना मौका अवश्य देइवी । नोट : भोजविहा, व्रतवन्धके लाग होम डेलिभरीके सुविधा बा । प्रो.रमेश चौधरी केभी मासु पसल बेयावेहडी चौक, धनगढी कैलाली शाद उर्मावि लग्गे मो. ९८११६३५६८० एक्जुलेन्स नम्बर ९८२७६८९६१७, ९८५८४७७०१८, ९८१४६०८०५६६, ९८१४६८०००६८, ९८१४६६०२२५ प्रहरी अञ्चल प्रहरी कार्यालय ०९१- ४२१३०१ जिल्ला प्रहरी कार्यालय ०९१-४२११५०,१०० वडा प्रहरी कार्यालय ०९१-४२१२९९,११०	ईपिका अतरीया ०९१-४५०१२२ त्रिनागर प्रहरी चौकी ०९१-४२११८३ जिल्ला प्रहरी कार्यालय ०९१-४२११४३ ईपिका मसुरिया ०९१-४०२०१४ ईपिका चौमाला ०९१-६९२५७१ ईपिका लम्की ०९१-४०४०१९ ईपिका भजनी ०९१-४८०१९९ ईपिका सुर्खड ०९१-४२९१६६ ईपिका मालाखेती ०९१-४५०१२२ ईपिका फल्ठरे ०९१-६९०३३० ईपिका हसुलिया ०९१-४२९१४५ ईपिका पाण्डौन ९७४९०१४९०४ सिमा प्रहरी चौकी वहुलिया ०९१-४२९२०६ ईपिका टीकापुर०९१-४६०१९९ स.प्र.वल सिमासुरक्षा धनगढी ४२६१२८ बैंक नेपाल राष्ट्र बैंक ०९१-२१३२२ नवजिवन बैंक ०९१-४२३६५३ कृषि विकास बैंक ०९१-४२९२३५ मालिका विकास बैंक०९१-४२३७३८ बैंक अफ काठमाण्डौ ०९१-४२३३८६ बैंक अफ एशिया ०९१-४२५६५० नेपाल बलादेश बैंक ०९१-४२१७८५ सिटिजन बैंक ०९१-४२७८८५ कुमारी बैंक ०९१-४२६०३८ सनराईज बैंक ०९१-४२५८५० नेपाल ईन्जेसमेन्ट बैंक०९१-४२३७०६ एनएमबी बैंक लि.०९१-४२९२९६ सरकारी कार्यालय जिल्ला प्रशासन .०९१-४२११०१ जिल्ला विकास .०९१-४३३५६० नगरपालीका .०९१-४२१४२९ मालपोत.०९१-४२१२०१, नापी शाखा.०९१-४६०४०२ कृषि विकास .०९१-४२२२५५, भूमि सुधार.०९१-४२१२२४ जिल्ला हुलाक.०९१-४२११५२, नेपाल बाल संगठन: ४२३६६५ अस्पताल सेती अञ्चल.०९१-४२९२७१ नवजिवन ०९१- ४२९२३३/४२९७३३ विजय मेडिकल हल धनगढी ०९१-४२३४३५ पद्मा धनगढी ०९१-४५०३५५ सेना नर्सिङ होम अतरीया ०९१-४५७७१७ एम्बुलेन्स मसुरिया ९७४९०१८०८१ घोडाघोडी अस्पताल सुर्खड०९१-६९४७०७ टीकापुर अस्पताल ०९१-४६०१४०	दमकल १०१ नेपाल रेडक्रस सोसाईटी ०९१-४२१३३३ कैलाली उ.बा.संघ ४२१२३७, ४२३९७१ एम्बुलेन्स : ४२१६०० सामुदायिक एम्बुलेन्स सेवा टीकापुर ९८४५४७४७० विगत : ४२११४५ दिनेश मेडल ०९१-४२९३९२ होटल त्रिजोटी ०९१-४२३९१८/४२७३९१ जगदम्बा०९१-४२३५९३, बिवा०९१-४२३७०३ तरुण ०९१-४२४६९३, सनलाईट०९१-४२१४३६ वर्ल्ड लिंक धनगढी :४२०१५१ नाल्पाजो०९१-४२२८३०/४२७१९० नेपाल पत्रकार महासंघ :४२७१२२ शैक्षिक संस्था कैलाली बहुमुखी क्याम्पस ०९१-४२९२२३ सुदूरपश्चिमाञ्चल क्याम्पस ०९१-४२३१९२ ऐश्वर्य बहुमुखी क्याम्पस ०९१-४२९०७९ राजनैतिक पार्टी नेपाली कांग्रेस कार्यालय : ४२७१५४ नेकपा (एमाले) कार्यालय : ४२९०१० बसपार्क काउन्टर धनगढी : ०९१-४२९२५२ एफ.एम बिनेश एफ एम ९३.८ मेगाहर्ज धनगढी: ०९१-४२६०७१
--	---	---

हाइटेक टनेलमे बेम्टीखेतीसे मनग्य आम्दानी

कञ्चनपुर, १८ कार्तिक । शुक्लाफाँटा नगरपालिका-६ कसरीलके २९ वर्षीय वीरबहादुर राना आधुनिक प्रविधिसे बेम्टी(च्याउ) खेती कैके गाउँमे आत्मनिर्भर किसानके उदाहरण प्रस्तुत करले बटै ।

अठार महिने कृषि (जेटिए) अध्ययन करल राना हाइटेक टनेलमे मौसमी ओ बेमौसमी बेम्टी उत्पादन कैटी वार्षिक रु १५ लाखसे ढेरके बेम्टी बिक्री करठै । खर्च कटाके उहाँ बरसमे भण्डै रु १० लाख नाफा कमैना करल बटै । राना जुरार मौसममे कन्या ओ गर्मीमे मिल्की बेम्टीके खेती करठै । मिल्की बेम्टी उल्ला राखल १५ दिनमे ओ कन्या बेम्टी २० से २५ दिनमे तयार हुइना उहाँके कहाइ रहल बा । पिँकी च्याउके फेन उत्पादन कैलेसे फेन बजार अभावके कारण हाल उ खेती स्थगित करल राना बटैलै ।

महेन्द्रनगर ओ भलारी बजारमे बेमौसमी कन्या बेम्टीके थोक मूल्य प्रतिकिलो रु ३५० ओ मौसमी समयमे रु १०० मे बिक्री करल बा कलेसे मिल्की च्याउ प्रतिकिलो रु ४०० मे बिक्री हुइना करल बा । माग बहलसँगै उहाँ बाहुय बजारमे फेन बेम्टीके आपूर्ति कैटी आइल बटै । भोजबिहा, भोजभतेर ओ टरटिहारमे बेम्टीके माग ढेर हुइना करल बा । हाल उहाँ मोटरसाइकलमार्फत माग

आइल ठाउँमे बेम्टी दुवानी कैटी आइल बटै । विसं २०७७ मे जेटिए अध्ययनके क्रममे विद्यालयमे पहल ज्ञानहे व्यवहारमे उतरटी उहाँ घरक गोठके एक कोन्यामे पहिलचो च्याउखेती कैना सुरु करल रहित । घरमे उपलब्ध भौडाकुँडामे पैरा उमालके, खटियामे खुल्वाके २५ ठो पैरक उल्ला बनाके बीया राखेबर मजा उत्पादन हुइलपाछे उहाँ उहीहे व्यावसायिक रूपमे विस्तार करलै ।

पहिल सफलतापाछे उहाँ बाँसक भौँप्रीमे ५०० पैरक उल्ला राखके मौसमी बेम्टीखेती सुरु करलै । बजारमे सहज बिक्री हुइलपाछे व्यवसाय विस्तारके हौसला मिलल उहाँ सम्भलै । हाल रानासँग बेम्टीखेतीके लाग लोहक छठो

हाइटेक टनेल रहल बावै । छ टनेलमे निरन्तर बाह्र महिना बेम्टी उत्पादन हुइटी रहल बा । पैरा कट्ना, उमल्ला ओ सुखाइना आधुनिक मेसिनके प्रयोग हुइना करल बा । कृष उपकरण ओ टनेल अनुदानमे प्राप्त हुइलेसे फेन ढेर जैसन उपकरण उहाँ अपने आम्दानीसे खरिद करल हुइत । आधुनिक प्रविधिके प्रयोगसे समय, जनशक्ति ओ खर्च तीनुमे बचत हुइना उहाँके कहाइ रहल बा । बेम्टी उत्पादनमे ओहकान गोसिनीया सहित घर परिवारके सदस्य साथ डेना करल बटै । कामके चाप अधिक हुइल बेला कामदारहे ज्यालादारीमे राखके काम लेना करल बटै ।

“बिक्री नैहुइल बेम्टी सुखाके

दोब्बर मूल्यमे बेचे सेकजाइत”, उहाँ कहलै, “ओकर लाग अब्बे आधुनिक इलेक्ट्रोनिक डायर खरिद कैना योजना बनैले बटु ।” हाल ओहकान बेम्टी उत्पादनमे भण्डै रु २० लाख बराबरके लगानी रहल बा । भविष्यमे लगानी बढाके उल्ले बेम्टी उत्पादन सुरु कैना तयारीमे उहाँ बटै । राना बेम्टी खेतीमे गुणस्तरीय बीयाके प्रयोग अत्यावश्यक रहल बटैलै । “बीया मजा हुइलेसे उत्पादन ढेर हुइत, कमसल बीया रलेसे फसल फेन कमजोर रहत”, उहाँ कहलै, “ओहेमारे बीया उत्पादकहुके गुणस्तरमे ध्यान डेहे परत ।”

बेम्टीमे फेन अन्य बालीजस्टे रोगव्याधि लगना हुइल ओरसे समयमे उपचार आवश्यक हुइना रानाके कहाइ बा । उहाँ विद्यालयमे सिकल कृषि ज्ञानसे नै आजके सफलताके डगरा डेखाइल बटैलै । “बेम्टी खेतीहे आउर विस्तार कैना आधुनिक तालिम ओ प्रविधिके आवश्यकता बा”, उहाँ कहलै, “कृषिसम्बन्धी निकायसे ओम्ने चासो डेखाइ परल ।” हालसम अपने प्रयासमे बेम्टी खेती विस्तार कैटी आइल राना अन्य युवाके लाग फेन प्रेरणाके स्रोत बनल बटै । गाउँमे बैट्टी आधुनिक प्रविधिसे सफल हुइ सेकजाइत कना सन्देश उहाँके सफलतासे डेहल बा ।

अर्थतन्त्र गति...

आम्दानीके स्रोत सायद औरै हुइ सेकि । अर्थतन्त्रमे टेका डेना औरै क्षेत्र कलेक ऊर्जा हो । नेपालमे प्रशस्त मात्रामे नदीनाला रहल ओरसे प्रशस्त मात्रामे विद्युत् उत्पादन करे सेकजाइ । अब्बे करिब ३७ सय मेगावट उत्पादन हुइल बा । अत्रा कम उत्पादनसे फेन हप्पे विद्युत् निर्यात करे सेकब कलेसे भविष्यमे प्रशस्त मात्रामे उत्पादन करे सेकना सम्भावना डेखाइत । छिमेकी देश भारत, बंगलादेशमे विद्युत्के माग बहल अवस्थामे नेपालके विद्युत् निर्यात करे सेकजाइ । अब्बे कृष मात्रामे रलेसे फेन निर्यात हुइल बा । विद्युत् उत्पादनके सम्भावना रहल ओरसे यिहनेसे राज्य लाभ लेहे सेकना अवस्था बा ।

अस्थिर राजनीति रहल ओरसे अर्थतन्त्रमे कृष शिथिलता आइल हो । एकडम यिहे अवस्था रहि कहे नैसेकजाइ । बैंक तथा वित्तीय संस्थासे लगानी बहल बा । बाहुय लगानी फेन बहल बा । अब्बे उद्योग तथा व्यवसायमे फेन कर्जा प्रवाह हुइल बा । आगामी फागुनमे हुइना प्रतिनिधि सभा निर्वाचन सम्पन्न हुइलपाछे नयाँ सरकार आइ । उ सरकार नयाँ नीति तथा कार्यक्रम लागु करलपाछे निश्चय फे शिथिल अवस्थामे रहल अर्थतन्त्र गति लेना अपेक्षा करे सेकजाइ ।

साम्भार: गोरखापत्र दैनिकसे

अन्तर्राष्ट्रिय

जर्मनीके ‘माइक्रोफोन कूटनीति’प्रति चिनियाँ विदेशमन्त्री वाङ यीके असन्तुष्टि

काठमाडौं, १८ कार्तिक । चीनके शीर्ष कूटनीतिज्ञ तथा विदेशमन्त्री वाङ यी अपन जर्मन समकक्षीहे बर्लिन ‘माइक्रोफोन कूटनीति’ अपनाइ नैपरना चेतावनी डेले बटै । उहाँक यी टिप्पणी कृष हप्ता आघे जर्मन विदेशमन्त्रीके चीन भ्रमण स्थगित हुइल घटनापाछे आइल हो ।

जर्मनी गैल अक्टोबरमे विदेशमन्त्री जोहान वाडेफुलके चीन भ्रमण बैठकके तालिका मिलाइ नैसेकल कारण स्थगित करल जनाइल रहे । जर्मन विदेश मन्त्रालयके प्रवक्ता कले रहै, “चिनियाँ पक्ष अन्ततः विदेशमन्त्रीसँग किल भेटके व्यवस्था करना सक्षम रहल, अन्य कौनो अतिरिक्त बैठकके पुष्टि करे नैसेकल ।”

वाडेफुल उ भ्रमणमे विशेष कैके दुर्लभ पृथ्वी तत्व ओ अर्धचालक (सेमिकन्डक्टर) जैसन चिनियाँ व्यापार प्रतिबन्धके विषयमे चिनियाँ अधिकारीसँग छलफल करना इच्छा व्यक्त करले रहै । मने सोम्मार विदेशमन्त्री वाङ यी फोनमार्फत वाडेफुलसँग संवाद करटि जर्मनीहे ‘तथ्यविपरीत आरोप’ नैलगैना आग्रह करलै ।

चिनियाँ विदेश मन्त्रालयसे जारी विज्ञप्तिअनुसार वाङ कलै, “बर्लिन ‘माइक्रोफोन कूटनीति’ नैअपनैना रहे । चीन ओ जर्मनी आपसी सम्बन्ध एकडम सही दिशामे रहे कहिके थप स्थिर ओ दिगो नीतिगत ढाँचा निर्माण करना आवश्यक बा ।” चीन ओ जर्मनी विश्वका दोसर ओ तेसर भारी अर्थतन्त्र रहल देश हो ओ दुनुबिच परम्परागतरूपमे

विशेष कैके आर्थिक क्षेत्रके विषयमे घनिष्ठ सम्बन्ध रहल बा ।

मने पाछेक वर्षमे व्यापारिक प्रतिस्पर्धा, मानव अधिकारके विवाद ओ बेइजिङके ‘अनुचित व्यापार अभ्यास’ सम्बन्धी आरोपके कारण द्विपक्षीय सम्बन्धमे तनाव डेखाइल बा । अमेरिकी राष्ट्रपति डोनाल्ड ट्रम्पसे लगाइल उच्च कर ओ चीनसे दुर्लभ पृथ्वी तत्व तथा माइक्रोचिप जैसन प्रमुख सामग्रीके निर्यातमे लगाइल नियन्त्रणके कारण जर्मन उद्योग प्रभावित हुइल बा ।

ट्रम्प ओ चिनियाँ राष्ट्रपति सी जिनपिङबिच गैल बिफेक रोज सम्पन्न वार्तापाछे चिनियाँ ओ युरोपेली संघ (इयु) के व्यापार अधिकारीसे ब्रसेल्समे ‘निर्यात नियन्त्रणमे आपसी चासो’ सम्बन्धी बैठकसमेत करल रहे । फोनवार्ताके क्रममे वाङ यी एक-चीन सिद्धान्तहे चीन-जर्मनी सम्बन्धके ‘सबसे महत्वपूर्ण राजनीतिक आधार’ रहल पुनः स्मरण करलै ।

उहाँ कलै, “चीन कबु फेन जर्मनीके पुनर्मिलनहे बिना सर्त समर्थन करल रहे । टबेमार विभाजनके पीडा भोगसेकल जर्मनी राष्ट्रिय सार्वभौमिकता ओ क्षेत्रीय अखण्डताके रक्षा करना चीनके भावनाहे पूर्णरूपमे बुझना ओ समर्थन करना अपेक्षा करे सेकजाइ ।” बेइजिङसे ताइवानहे अपन अविभाज्य क्षेत्रके रूपमे हेरट आइल बा ओ उ टापुहे अपन नियन्त्रणमे नन्ना बल प्रयोगके सम्भावना अस्वीकार करले बटि । चीन यी मुद्दामे जर्मनीसे विवेकपूर्ण ओ दिगो समर्थनके अपेक्षा रहल बा ।

श्रम तथा रोजगार कार्यालयको जनहितमा जारी सन्देश

- श्रम तथा रोजगार कार्यालयको जनहितमा जारी सन्देश
- रोजगार सम्झौता गरेर मात्रै काममा लागौ र लगाऔ ।
- औपचारिक तथा अनौपचारिक क्षेत्रका सम्पूर्ण श्रमिकको न्यूनतम ज्याला रु. १९,५५०/- अनिवार्य रूपमा कायम गरौ/गराऔ ।
- समान कामको समान ज्याला लैगिक आधारमा पारिश्रमिकमा विभेद गर्नु कानूनी अपराध हो ।
- कार्य स्थलमा श्रमिकलाई सुरक्षाका उपकरणहरू उपलब्ध गराई काममा लगाऔ, लैगिक हिंसाको अन्त्य गरौ ।
- बालश्रम कानूनी रूपमा दण्डनिय अपराध हो । बालश्रम नगरौ/नगराऔ ।
- श्रम अडिट प्रत्येक वर्षको पौष मसान्तभित्र अनिवार्य रूपमा पेश गर्नु/गराउनु उद्योग/प्रतिष्ठानको कर्तव्य हो अन्यथा नियमानुसार कारवाही गरिने छ ।
- असल श्रम सम्बन्धको आधार सामाजिक सुरक्षा र रोजगार औद्योगिक दुर्घटना न्यूनीकरण गरौ व्यवसायजन्य रोग लामबट बचौ ।
- श्रम ऐन, २०६४ र नियमावली, २०७५ को पूर्णरूपमा कार्यान्वयन गरौ ।
- वैदेशिक रोजगारीमा जाँदा अनिवार्यरूपमा श्रम स्वीकृति गरेर जाऔ ।

श्रम तथा रोजगार कार्यालय

धनगढी, कैलाली

कञ्चनपुरके आरक्ष विस्थापित आन्दोलित

कञ्चनपुर, १८ कार्तिक । कोइ प्लाष्टिसे छाँके भौँप्री बनैटी रहल बटै । कतिपय भौँप्री बनासेकल बटै । भट्ट हेरेबर भरखर आवादी हुइटी रहल क्षेत्रमे बस्ती विस्तार हुइटी रहल जैसन डेखजाइत । डिभिजन वन कार्यालय आघेक जडीबुटी कार्यालयके खाली जमिनमे अब्बे धमाधम भौँप्री बनैटी रहल बटै । कतिपय उक्त क्षेत्रमे रहल जीर्ण घरभिट्टर फेन बैठ लागल बटै ।

यहाँ तत्कालीन शुक्लाफाँटा वन्यजन्तु आरक्ष (हाल राष्ट्रिय निकुञ्ज) विस्तारके क्रममे विस्थापित हुइलहुके रिले अनसन बैठना मेरके भौँप्री बनाइ लागल हुइत । जिल्लाके टमान शिविरमे बसोबास करटी रहलहुके अब्बे धमाधम छाप्रा बनाके बैठे लागल बटै । ‘हम्प्रीनहे घरी घरी सहमति कैके अल्झैना काम हुइल बा, आब पुर्नस्थापना नैहुइतसम यहाँसे नै हटब,’ शुक्लाफाँटा आरक्ष विस्थापित संघर्ष समितिके संयोजक जयबहादुर रोकाया कहलै, ‘रासनपानी भोलासे बोकेके आइल बटी, उहे खाब, ओकरपाछे ठेगान नैहो ।’ उहीसे आघे भदौमे महेन्द्रनगरके मदन चोकमे ओ असारमे काठमाडौं माइतीघरमे समेत अनसन बैठल रहित । डुनु ठाउँमे मौखिक सहमति पाछे अनसन टुलल हो ।

कैलालीमे धान...

सिँचाइ पहिल चरणसे चार हजार ८०० हेक्टर ओ ०५२ मे सम्पन्न हुइल दुसरा चरणसे छ हजार ८०० हेक्टर क्षेत्रमे सिँचाइ सुविधा पुगल बा । पहिल ओ दुसरा चरणके सिँचाइसे यहाँके भीमदत्त, बेदकोट नगरपालिका ओ बेलडाँडी गाउँपालिकासम सिँचाइ सुविधा उपलब्ध रहल बा ।

समयमे नै रासायनिक मल पाइ सेकलेसे धान उत्पादन आउर बहे सेकना

आरक्ष विस्थापित १० कट्टा नैघटाके जमिन उपलब्ध कराइ पर्ना, २४ बरससमके क्षतिपूर्तीके व्यवस्था करे पर्ना, आरक्ष विस्थापितहे इन्द्र पीडित घोषणा करे पर्ना ओ गासबास, शिक्षा, स्वास्थ्यके व्यवस्था करे पर्ना माग करले बटै । डिभिजन वन कार्यालय आघेक खाली जमिनमे छाप्रा बनैनासे आघे उहाँहुके दुई दिन जिल्ला प्रशासन आघे फेन अनसनमे बैठल रहित । ‘हप्पे आन्दोलन कैके मिच्छासेक्ली, आब अन्तिमचो यहाँसे नैउठना मेरके छाप्रा बनासेकल बटी,’ विस्थापित जीतसिंह ऐर कहलै, ‘हम्प्रीनहे टमान वहानामे भुक्क्याइना काम हुइल बा, हमार नाउँमे आयोग बनल मने हमार अवस्था जसके टस रहल बा ।’

६१ वर्षीय ऐर २०५८ मे साविकके रौतेलीबिचवा गाविस ४ हतियासे विस्थापित हुइल रहित । ओहकान एक विद्या जमिन आरक्ष विस्तारके क्रममे अधिग्रहण करल हो । ओकरपाछे अब्बे उहाँ शुक्लाफाँटा राष्ट्रिय निकुञ्जभिट्टर ढक्का शिविरमे बसोबास करटी रहल बटै । उक्त शिविरमे ६ सय ढेर विस्थापित परिवार बसोबास रहल बटै । जिल्लाके टमान १४ शिविरमे २ हजार ४ सय ७३ आरक्ष विस्थापित परिवारके

किसान बटैलै । यहाँके बेदकोट नगरपालिका-९ सुन्दरपुरके किसान सागर राना यी बरस धानखेतीके समयमे आकाशपानी परबेर धान उत्पादन मजा हुइल बटैलै ।

उहाँ विगतके बरसमे वोरिडसे धान लगैना करल रलेसे फेन यी बरस आकाशपानी समयमे आइबर वोरिडके प्रयोग करे नैपरल बटैलै । औरै खुसी डंगौरा आकाशपानी ओ समयमे मलखाद उपलब्ध हुइल ओरसे धान उत्पादन वृद्धि हुइल बटैलै ।

सुदूरपश्चिम प्रदेशको अत्याधुनिक सुविधा सम्पन्न हस्पिटल

Hasanpur, Dhangadhi-5, Kailali, Nepal
091-527000/01/02, 9865680100, 9804600745
www.nisargahospitalnepal.com | nisargahospitalnepal

Advanced Healthcare for all...

निसर्ग हस्पिटल
एण्ड रिसर्च सेन्टर प्रा.लि.

विशेषज्ञ डाक्टर तथा ओ.पि.डी सेवाहरू

जनरल फिजिशियन (पेट, छाती, मुटु रोग विशेषज्ञ)	रेडियोलोजी विशेषज्ञ	न्युरो, मस्तिष्क, नशा तथा मेरुदण्ड रोग विशेषज्ञ	हाडजोर्नी तथा स्पोर्ट्स फिजियोथेरापिस्ट
हाडजोर्नी तथा नशारील विशेषज्ञ	जनरल तथा ल्यापरोस्कोपिक सर्जन	स्त्री तथा प्रसूति रोग विशेषज्ञ	नवजात शिशु तथा बालरोग विशेषज्ञ
नाक, कान, घाँटी तथा थाइरोइड रोग विशेषज्ञ	एनेस्थेसिया तथा क्रिटिकल केयर विशेषज्ञ	मुख, अनुहार तथा बङ्गारा विशेषज्ञ	मानसिक तथा नशा रोग विशेषज्ञ
छाला, यौन, कुष्ठरोग तथा सौन्दर्य विशेषज्ञ	मुगोला तथा मुत्ररोग विशेषज्ञ	मुटु रोग विशेषज्ञ	

घोरीघोरा अवलोकन करुइयाके संख्या बहटी

अइना चुनावमे निर्वाचन आचार संहिता पालनामे कडाइ कैना

पहुरा समाचारवाता

सुखड, १८ कार्तिक । कैलालीके घोरीघोरा टल्वा अवलोकन करुइयाके संख्या बहटी गैल बा ।

जैविक विविधतासे महत्वपूर्ण तथा पर्यटकीय क्षेत्र घोरीघोरा टल्वामे डेवारीपाछे आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटकके आगमन बहलसँगे उ संख्या बहल हो । यहाँ घुमे अउइया पर्यटकमध्ये ढेर जैसिन घोरीघोरा टल्वाहै नै गन्तव्य मानके अवलोकनके लाग अइना करल बटै । कलेसे कतिपय टमान ठाउँ घुम्टी रहल बेला डगरामे पर्ना हुइल ओरसे टल्वाहै अवलोकन कैना करल बटै ।

बाँकेके कोहलपुरसे कञ्चनपुरसम भ्रमण कैके आइल पर्यटकके एक समुह घोरीघोरा टल्वा पुगलपाछे प्राकृतिक टल्वामे रमैटी रहल देखल रहि । उहे समुहके सम्भन्ना चौधरी अपने पहिलचो अटाराभारी प्राकृतिक टल्वा देखल सुनैली । उहाँ कहली, “ सुनल रहूँ मने घुमे आइल नैरहुँ । बरवार टल्वा बावै । यहाँ टे दिनभर घुम्ना ठाउँ रहल बावै । आब औरचो आइबर घोडाघोडी टल्वामे

दिनभर घुम्ना मेरके आइ परी ।”

घोरीघोरा टल्वा लगगेह पर्यटकके लाग वनभोज स्थलके व्यवस्थासमेत करल बा । टेंगहुवा महिला सामुदायिक बन्वा क्षेत्रमे रहल वनभोज स्थलमे समेत आजकल वनभोज खउइयाके भिडभाड देखजाइ । भजनीसे वनभोज कार्यक्रममे आइल निशा चौधरी घोरीघोरा टल्वा घुमक लाग वनभोज कार्यक्रम राखल बटैली ।

उहाँ कहली, “संघरियनसँग वनभोज कार्यक्रममे खानपिन नाचगान फेन हुइना ओ घोराघोरी टल्वा फेन घुमे पैना हुइल ओरसे यहाँ

आइल हुइटी ।”

घोरीघोरा टल्वा घुमे अउइया पर्यटकके संख्या बहटी गैलपाछे यहाँके ठेला व्यवसाय फेन मजा चलल बावै कलेसे स्थानीय तस्बिर खिचके, पोशाक भाडामे लगाइ डेके मजा आम्दानी लेना करल बटै । स्थानीय गीता घर्ति डेवारीपाछे पर्यटकके संख्या बहटी गैल बटैली । उहाँ दैनिक तीनसे पाँच हजार रुपियाँसम पोशाक भाडामे डेके ओ तस्बिर खिचके आम्दानी हुइना करल बटैली ।

घोरीघोरा टल्वामे घुमे अउइया पर्यटकसे प्रवेश शुल्कबापत दश रुपियाँ लेना करजाइ । उहीसे आघे घोडाघोडी

संरक्षण तथा जनजागरण मञ्चसे उठैटी आइल शुल्क अब्बे घोडाघोडी सामुदायिक वन उपभोक्ता समुह उठैना करल बावै ।

उक्त वन समुहके अध्यक्ष दिपक शाह घोडाघोडी नगरपालिकासे ठेकामे डेलेसे फेन कोइ उठाइ नैपाइलपाछे सामुदायिक वनसे शुल्क उठाइ लागल बटैलै । उहाँ हाल दैनिक एकहजारसे दुईहजारसम पर्यटक घोडाघोडी घुमे अइना करल जानकारी डेलै । शाह कहलै, “औरे दिनसे बिदाके दिनमे ढेर भिडभाड रहइ । घोडाघोडी नगरपालिकासे हम्नहीनसे समन्वय नैकैके घोरीघोराके आम्दानी उठाइक लाग ठेकामे डेहल सुनल रही । मञ्चसे फेन छोरेके गैगिल । ओकरपाछे हम्ने शुल्क उठाइ लागल हुइटी ।”

शाह उठल शुल्कहै वहाँके विकासमे लौना बटैलै । उहाँ एकजाने व्यक्तिहे मासिक आठहजार रुपियाँ डेके टल्वाके फोहर सफा कैना जिम्मा डेहल समेत जानकारी डेलै ।

घोराघोरी टल्वामे टमान निकायसे शुल्क उठैटी आइलमे घोडाघोडी नगरपालिकासे आर्थिक बरस २०८२/०८३ के लाग घोरीघोरा टल्वा क्षेत्रके एकद्वाररूपमे राजश्व संकलनके लाग १५ लाख रुपियाँ हाराहारीके ठेक्का आम्दान करल रहे । बढीबढाउ ठेक्का रकम ४१ लाख रुपियाँके ठेक्का स्थानीय धनन्जय कठायतहे परल ओ सम्भौता हुइना बाँकी रहल अवस्थामे जेन्जी आन्दोलनके कारण नगरपालिकामे आगजनी हुइलपाछे अब्बेसम ठेक्का कार्यान्वयनमे आइल नैहो ।

काठमाडौं, १८ कार्तिक । अइना चुनावमे निर्वाचन आचारसंहिता पालनामे कडाइ कैना हुइल बा ।

निर्वाचन आयोगसे अइना २१ फागुनमे हुइना प्रतिनिधि सभा निर्वाचनके लाग निर्वाचन आचारसंहिता तर्जुमा करल बा । जेम्ने कडाइ कैना प्रावधान धारे खोजल बा । कार्यवाहक प्रमुख निर्वाचन आयुक्त रामप्रसाद भण्डारी विगतसे यी चो निर्वाचन विशेष परिस्थितिमे हुइटी रहल कारण निर्वाचन आचारसंहिता पालनामे कडाइ कैना बटैलै ।

उहाँ कहलै, “२०७९ सालमे हुइल निर्वाचन ओ २०८२ सालमे हुइना निर्वाचनमे कम भिन्नता रहल बा । ०७९ सालके आवधिक निर्वाचन हुइल रहे । अब्बे आन्दोलनके जगमे हुई लागल निर्वाचन हो ।” आन्दोलनके जगमे निर्वाचन हुइटी रहल कारण आचारसंहिता कार्यान्वयन आयोगसे गम्भीरताके साथ काम कैना उहाँ प्रतिवद्धता बा ।

उहाँ ठट्टै, “गैल ०७९ मे हुइल

निर्वाचनमे आचारसंहिता कार्यान्वयन करैना भूमिका मै निर्वाह करल रहू । अपनही संयोजन करल रही । अब्बे उहीसे कुछ पृथक ढंग आचारसंहिता तर्जुमा करेपना ओ ओकर कार्यान्वयन करेपना रहइ ।” कार्यवाहक प्रमुख निर्वाचन आयुक्त भण्डारी निर्वाचनहे निष्पक्ष, भयरहित ओ शान्तिपूर्ण ढंगसे पूरा कैना कानून एवं नीतिहे संविधानसेफे अग्रगामी बनाके लागू कैना बटैले बटै ।

‘अब्बे विगतसे कडा आचारसंहिता आइठ । कानून ओ नीति नियमहे संविधानसेफे अग्रगामी बनाके कडाइके साथ लागू करेपना आवश्यकताफे रहल बा,’ उहाँ कहलै, ‘यकर लाग हम्ने सरोकारवाला पक्षसँग आवश्यक सल्लाह करके का करेवर उपयुक्त हुइठ यिहे अनुसार आचारसंहिता लागू कैनी ।’

निर्वाचनहे निष्पक्ष, शान्तिपूर्ण ओ भयरहित वातावरणमे सम्पन्न करके लाग आयोगसे आचारसंहिताके पूर्ण कार्यान्वयन कैनाफे उहाँ बटैले बटै ।

चार उद्योग तिरल डेडिकेटेड तथा ट्रंक लाइनके महसुल

काठमाडौं, १८ कार्तिक । डेडिकेटेड तथा ट्रंक लाइनसे विद्युत् उपभोग करल रुपन्देहीमे सञ्चालित चार उद्योगसे सोम्मार प्रिमियम महसुलके बक्यौता तिरले बा ।

नेपाल विद्युत् प्राधिकरणहे उ

उद्योगसे पहिल किस्तावापतके रकम तिरल हो । भैरहवा क्षेत्रमे सञ्चालित पञ्चकन्या प्लाष्टिक उद्योग, पञ्चकन्या स्टील इण्डस्ट्रिज, सिद्धार्थ पेटप्लान्ट ओ प्लास्टिकसे बक्यौताके पहिल किस्तावापतके रकम तिरल प्राधिकरणके

कार्यकारी निर्देशक मनोज सिलवाल जानकारी डेलै ।

उहाँक अनुसार पहिल किस्ता तिरलपाछे उद्योगके विच्छेद करल विद्युत् लाइन जडान करल बा । उ उद्योगसे विसं २०७२ माघसे २०७५ वैशाखसममे डेडिकेटेड तथा ट्रंक लाइन प्रयोगवापतके प्रिमियम महसुलके पहिल किस्ता बुझाइल कार्यकारी निर्देशक सिलवाल बटैलै ।

प्राधिकरणके अनुसार पञ्चकन्या प्लाष्टिकके रु २४ लाख ६३ हजार, पञ्चकन्या स्टीलके रु ५२ लाख १९ हजार, सिद्धार्थ पेटप्लान्टके रु एक करोड ८३ लाख र श्याम प्लास्टिकके रु ४९ लाख १० हजार बक्यौता रहल बा । बक्यौताहे २८ किस्तामे विभाजन कैके उद्योगसे पहिल किस्ता तिरले बा ।

समयमै बसाइँसराइ दर्ता गरौं ।

बसाइँ सरेर जाँदा चाहिने कागजातहरु:

- ❖लगत हस्तान्तरण फाराम,
- ❖बसाइँसराइ गरेर जाने सूचकको नागरिकताको प्रमाणपत्र,
- ❖१६ वर्ष मुनिका बालबालिकाको हकमा जन्म दर्ताको प्रमाणपत्र र १६ वर्षभन्दा माथिका नागरिकको हकमा नागरिकता र नागरिकता नभएमा जन्मदर्ताको प्रमाणपत्र,
- ❖बसाइँसराइ गर्नेको सबै प्रकारका व्यक्तिगत घटनाको दर्ता प्रमाणपत्र,
- ❖बाबु बेपत्ता वा ठेगान थाहा नभएको भए सोसम्बन्धी प्रहरी प्रतिवेदन ।

बसाइँ सरेर आउँदा चाहिने कागजातहरु:

- ❖लगत हस्तान्तरण फाराम,
- ❖सूचकको नागरिकता ।

सम्बन्धित स्थानीय तहमा ३५ दिनभित्र बसाइँ सराइको दर्ता गरौं

नेपाल सरकार
विज्ञापन बोर्ड

ग्राहक वर्गहरूमा खुशीको खबर !

हाम्रो यहाँ सबै कम्पनीका रि-कण्डिसन मोटरसाइकलहरू पाइनुका साथै मर्मत पनि गरिन्छ र सबै कम्पनीका हेल्मेट र पार्टसहरू थोक तथा खुद्रा मूल्यमा पाइन्छ ।

कुनै पनि मोटरसाइकल नगद खरिद गरेमा आकर्षक उपहारको व्यवस्था रहेको जानकारी गराउँदछौं ।

संजय अटो सेल्स एण्ड रि-कण्डिसन

धनगढी-४, उत्तरबेहडी (चटकपुर शहिद गेट भन्दा दुईसय मिटर पूर्व)

फोन न. ०९१४१०१०५, सुजित मो. ९८५८४२३९१२, सुनिल मो. ९८६७७९३५२१, महेश मो. ९८१३१३१०२९

धनगढी उप-महानगरपालिका

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय

धनगढी, कैलाली, सुदूरपश्चिम प्रदेश, नेपाल

दररेट पेश गर्ने सम्बन्धी सूचना

प्रकाशित मिति: २०८२/०७/१९

यस धनगढी उप-महानगरपालिका नगर कार्यपालिकाको कार्यालयको आ.ब. २०८२/०८३ अन्तर्गत धनगढी उप-महानगरपालिका भूकम्प प्रतिरोधी भवन निर्माण सम्बन्धि ७ दिने डुक्मी तालिम संचालनका लागि परामर्श दाता छनोट गर्नका लागि तयार गरिएको BOQ भरि आवश्यक कागजात सहित सात (७) दिनभित्र कार्यालय समयमा पेश गर्न हुन सम्बन्धित सबैको जानकारीको लागि यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ । उक्त कार्यको लागि आवश्यक BOQ, ToR तथा आवश्यक पर्ने कागजात सम्बन्धी विस्तृत विवरण यस कार्यालयको वेबसाइट <http://www.dhangadhimun.gov.np> बाट डाउनलोड गरी हेर्न सकिनेछ ।

कैलाली अस्पताल प्रा.लि

Provide Health Related Services

सेवाहरु:

- ❑ मधुमेह(सुगर)
- ❑ थाइराइड रोग
- ❑ पेट,मुटु तथा छातिरोग
- ❑ कलेजी रोग
- ❑ TB, हेपाटाइटिस रोग
- ❑ ब्लडप्रेसर तथा हृदयरोग
- ❑ मोटोपना

डा. अकाश राउत

MBBS, MD (TU), Internal Medicine
Senior Consultant Physician
NMC NO. 20304

➤ आउने समय : प्रत्येक दिन (२४सै घण्टा)

For More Details:
☎ ०९५४२८५५५, ५२८६५८
📍 धनगढी-५, पशुपति टोल (जिल्ला प्रशासन कार्यालय अगाडी)

✉ info@kailalihospital.com
🌐 www.kailalihospital.com